

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 19/2017-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. januára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Petrou Hatalovou, Hviezdoslavova 11, Spišská Nová Ves, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Poprad v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Er 191/2005 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. apríla 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Poprad (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Er 191/2005 (ďalej aj „napadnuté exekučné konanie“).

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol: „Na okresnom súde Poprad sa podaným návrhom dňa 30. 11. 2005 začalo exekučné konanie vedené pod sp. zn.: 10 Er 191/2005 vo veci oprávnených maloletých detí [REDAKOVANÉ] a posl. voči povinnému [REDAKOVANÉ].. na vymoženie pohľadávky zaostalého výživného za mesiac november 2005 vo výške 1 935 Sk, bežného výživného v sume 1 935 Sk mesačne od 1. 12. 2005 do budúca s prisl. na základe právoplatného a vykonateľného uznesenia Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn.: 11 P 337/2005 zo dňa 31.10. 2005.

Sťažovateľ voči upovedomeniu o začatí exekúcie podal námietky a to bolo z dôvodu, že predmetné exekučné konanie považoval za neoprávnené a bezdôvodné, keďže v čase exekučného konania nemal žiaden dlh na výživnom. V tejto súvislosti treba poukázať na to, že matka oprávnených spolu s maloletými deťmi dňa 1. 9.2005 opustila spoločnú domácnosť [REDAKOVANÉ] a odsťahovala sa pre sťažovateľa na neznáme miesto. Keďže sťažovateľ si bol vedomý svojej zákonnej povinnosti vyplývajúcej zo Zákona o rodine, t. j. plniť vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom a nemal vedomosť o mieste bydliska matky oprávnených a ani nedisponoval informáciou o prípadnom účte, na ktorý by mohol zaslať výživné, tak... dňa 26.9.2005 zložil do notárskej úschovy výživné pre maloleté deti za mesiace september, október a november 2005 v celkovej výške 6 000 Sk.

Solučnú úschovu možno považovať za jeden zo spôsobov, ktorým dlžník môže splniť svoj dlh so všetkými právnymi účinkami riadneho a včasného splnenia a tak spôsobiť zánik dlhu. Prijatie plnenia do úschovy má obdobné právne účinky ako splnenie dlhu. Okamihom splnenia dlhu je deň, kedy bol predmet plnenia zložený do úschovy.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že sťažovateľ výživné za mesiac november 2005, ktoré je predmetom exekučného konania zaplatil dňa 26.9.2005 zložením finančných prostriedkov do notárskej úschovy a teda v čase podania návrhu na začatie exekúcie (30.11.2005) sťažovateľ nemal žiaden dlh na výživnom za mesiac november 2005.

Okresný súd Poprad aj napriek vyššie uvedenému námietky sťažovateľa voči exekúcii zamietol.

Sťažovateľ podaním zo dňa 30. 5. 2007 žiadal predmetné exekučné konanie zastaviť vzhľadom k tomu, že bežné výživné do budúca sťažovateľ plnil dobrovoľne a nebol dôvod

na asistenciu a vymáhanie dlžného výživného prostredníctvom súdneho exekútora a tým pádom by nedochádzalo aj ku bezdôvodnému navyšovaniu exekučných trov.

Okresný súd Poprad o tomto návrhu sťažovateľa nekonal, resp. konal s časovým prietahom, keďže súd vyzval zástupkyňu oprávnených na vyjadrenie sa k tomuto návrhu sťažovateľa až dňa 20. 2. 2009. Matka oprávnených s návrhom na zastavenie exekúcie nesúhlasila, avšak relevantné dôvody nevedela preukázať a súd ich ani neskúmal.

Okresný súd Poprad o návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie opätovne začal konať až takmer po 6 rokoch a to výzvou zo dňa 14. 7. 2015.

Sťažovateľ sa k tejto výzve zo dňa 14. 7. 2015, ktorá mu bola doručená dňa 7. 9. 2015, vyjadril podaním zo dňa 16. 9. 2015, kde opätovne preukázal riadne plnenie si vyživovacej povinnosti.

Vzhľadom k tomu, že súd tak dlhodobo nekonal, vystavil sťažovateľa právnej neistote a potencionálne aj dôkaznej núdzi, čo sa týka dokladov o úhrade výživného, keďže súd žiadal od sťažovateľa preukázanie plnenia vyživovacej povinnosti až 8 rokov spätne.

Okresný súd Poprad uznesením zo dňa 29. 9. 2015 exekúciu po viac ako 10 rokoch zastavil, pričom od samotného návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie uplynulo viac ako 8 rokov.

Súd v uznesení zároveň zaviazal sťažovateľa na zaplatenie trov exekučného konania, hoci súdny exekútor v tejto exekúcii reálne nevykonával žiadne úkony vo veci samej.

Sťažovateľ voči výroku o povinnosti nahradiť súdnej exekútorke trovy exekúcie podal odvolanie, o ktorom doposiaľ odvolací súd nerozhodol.“

2. Podľa sťažovateľa postup okresného súdu bol postihnutý dlhodobou nečinnosťou, čím došlo v napadnutom konaní k zbytočným prietahom, a preto v petite sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol, že postupom okresného súdu v napadnutom exekučnom konaní bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, okrem toho žiada, aby rozhodol aj o priznaní finančného zadosťučinenia v sume 5 000 € a úhrade trov konania.

II.

3. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

4. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

5. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúca porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu práva nečinnosťou tohto orgánu nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

6. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty.

Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05).

7. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v sťažnosti sám uviedol, že okresný súd uznesením z 29. septembra 2015 exekúciu po viac ako 10 rokoch zastavil, v dôsledku čoho bolo napadnuté exekučné konanie v merite veci skončené.

8. Keďže sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom exekučnom konaní sťažnosťou doručenou ústavnému súdu až 14. apríla 2016, t. j. v čase, keď napadnuté exekučné konanie už bolo skončené, a preto k namietanému porušovaniu označeného základného práva už nemohlo dochádzať a právna neistota sťažovateľa už nemohla trvať, ústavný súd sťažnosť v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

9. Keďže sťažovateľ prierahy v súvislosti s trovami exekúcie v petite, ale aj v obsahu sťažnosti nenamietal, ústavný súd sa možnosťou porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a ďalšími nárokmi uplatnenými v sťažnosti už v tejto súvislosti nezaoberal.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. januára 2017